

Omatoimiset hoitotyöt Heinolan kaupungin puisto- ja lähimetsissä

Lähtökohtana kaupungin metsissä toimimiselle voidaan pitää jokaisenoikeuksia, joissa määritellään oikeudet luonnossa liikkumiseen ja luonnonantimista nauttimiseen.

Jokaisenoikeudet löydät [täältä](#).

Marjojen ja sienien kerääminen on sallittua. Jokaisenoikeuksien nojalla ei kuitenkaan saa esimerkiksi kerätä tuolta, sammalta, jäkälää, joulukuusia, kuusen kerkkiä, mahlaa, pakuria tai pahkaa. Puiden kaataminen ja vahingoittaminen on kielletty. Jokaisenoikeudella toimiminen ei saa aiheuttaa vähäistä suurempaa haittaa maanomistajalle, maankäytölle tai luonnolle. Mikäli olet epävarma tai mieleesi tulee kysyttävää, ole yhteydessä kaupungin viranomaiseen.

Vesakkoa saa siistiä oman tontin läheisyydestä

Asukkaat voivat halutessaan siistiä vesakkoa kaupungin maalta **oman tonttinsa** välittömästä läheisyydestä. Mikäli kyseessä on taloyhtiö, vesakon siistimisaikeista on tarpeen keskustella taloyhtiössä. Raivaustöitä ei saa tehdä lintujen tärkeimpään pesimäaikaan 15.4.–31.7. Kaupungin maa-alueella tehdystä raivauksesta jääneiden risujen kuljetuksesta voi keskustella alueesta vastaavan kaupungin vastuuhenkilön kanssa.

Vesakolla tarkoitetaan pientä lehtipuustoa, joka on alle 8 senttimetriä paksua. Mikäli kaupunki on aiemmin raivannut alueella, ei tässä raivauksessa tarkoituksella jätettyä pienempää puuta saa raivata. Käsitellylle alueelle on voitu jättää käsittelemättömiä kohtia tai pienempiä puita ja taimia kasvamaan seuraavaksi puusukupolveksi. Oman tontin välitön läheisyys voi tarkoittaa eri paikassa erilaista etäisyyttä tontista. Jos ollaan esimerkiksi 15 metriä leveällä metsäkaistaleella tonttien välissä, vesakkoa voi pitää kurissa kaistaleen puoliväliin saakka oman tontin kohdalta. Vesakon siistimisessä on huomioitava, että naapureiden mielipiteet siistimistarpeesta voivat vaihdella suuresti.

Isompien puiden poistamiseen tarvitaan aina lupa. Heinolan kaupunki myöntää lupia yksittäisten puiden poistoon myös omistamaltaan maa-alueelta, jos siitä erikseen sovitaan.

Kuolleiden, ei varaa aiheuttavien puiden (esim. pötkelöt, joita tikat hakkaavat) kaataminen on kiellettyä. Korkea koivupötkelö voidaan tehdä turvalliseksi lyhentämällä se. Nämä käsitellään tapauskohtaisesti.

Ranta-alueita hoidetaan kaupungin toimesta. Asukkailla ei ole lupaa omatoimiseen rantojen raivaukseen kaupungin omistamalla maa-alueella. Jos haluat keskustella oman tontin läheisyydessä olevan ranta-alueen siistimisestä, ota yhteyttä vastaavaan viranhaltijaan.

Liiallinen puuston ja pensaiden raivaaminen tekee maaston myös liian avoimeksi linnuille ja muulle eliöstölle. Tästä syystä metsiä, rantoja ja puistikoita jätetään myös raivaamatta, luonnontilaisiksi.

Tontille ulottuvat oksat saa karsia

Naapurussuhdelaki sallii, että naapurin alueelta tunkeutuvat oksat ja juuret voi poistaa, jos niistä aiheutuu haittaa tai suoranaista vaaraa. Naapurin puolella kasvavaa puuta ei voi koskaan kaataa. Lain perusteella oksien poistamisoikeus syntyy, jos omistaja ei ole kohtuullisessa ajassa kehotuksen jälkeen poistanut haittaavia oksia. Haitta voi olla esimerkiksi merkittävä kiinteistön likaantuminen, rakennuksen vaurioituminen tai kiinteistön puolella olevan kasvillisuuden kasvuolosuhteiden olennainen huonontuminen. Jos kyseessä on taloyhtiö, oksien karsimisesta on syytä keskustella taloyhtiön hallituksen kanssa.

Puiden oksia, villiintyneitä pensaita ja muuta kasvillisuutta tulee poistaa ajoväylien välittömästä läheisyydestä, jotta liikenneturvallisuutta saadaan parannettua. Liikenneturvallisuudesta huolehtiminen on siten myös kiinteistöjen omistajan tehtävä omalta osaltaan.

Polttopuiden kerääminen

Kaupungin omistamilta maa-alueilta on mahdollista kerätä maksutta polttopuiksi kelpavaa, maahan jäänyttä pienpuuta. Hakkuun tai raivauksen jälkeen maassa olevaa hakkuu- tai raivaustähdettä voi kerätä polttopuiksi sen jälkeen, kun työt alueella on suoritettu loppuun. Hakkuu- ja raivaustähteiksi luetaan muun maussa maahan jääneet latvukset, oksat ja vikaisuusien vuoksi jätetyt lyhyet puunpätkät.

Tähteistä kertyvä polttopuun määrä on yleensä melko pieni. Mikäli löydät hakkuu- tai raivaustyömaalta suuremman määrän polttopuiksi kelpavaa hakkuutähdettä tai puuta, varmista kaupungilta ennen polttopuusavottaan ryhtymistä, että polttopuun kerääminen alueella on sallittua. Ole yhteydessä myös, mikäli olet epävarma maanomistuksesta tai siitä tullaanko töitä alueella vielä jatkamaan. Polttopuuta saa kerätä omaan käyttöön, ei myyntiin.

Polttopuiden keräämiseen on aina kysyttävä viranomaisen lupa.

Tuulenkaatojen korjuu sovitaan erikseen

Kaupunki korjaa tuulenkaatoja tai konkeloon jääneitä puita lähtökohtaisesti vain sellaisilta paikoilta, missä ne muodostavat uhan alueen virkistyskäytön turvallisuudelle. Tällaisen puun voi niin erikseen sopiessa kaataa ja kerätä polttopuiksi omaan käyttöön. Erityisesti konkeloon jääneen puun kaataminen vaatii osaamista, ja kaikki omatoiminen puunkaato työ tapahtuukin kaatajan omalla vastuulla.

Kaikista tuulenkaatojen tai konkeloiden korjuutöistä tulee sopia erikseen kaupungin viranomaisen kanssa.

Vieraslajit

Haitalliset vieraslajit ovat ihmisen tuomia ja luontoon levinneitä lajeja, joista on erityistä haittaa alueella. Ne valtaavat elintilaa kotoperäisiltä lajeilta. Haittakasvien ja muiden vieraslajien leviämisen estämiseksi puutarhajatetta **ei saa viedä kaupungin metsään**.

Hävitä haitalliset vieraslajit tontiltasi

Haitalliset vieraslajit tulee hävittää omalta tontilta eikä niitä saa päästää leviämään muualle. Omalta tontilta kaupungin puolelle levinneiden vieraslajien torjumiseen et tarvitse kaupungilta erillistä lupaa. On suositeltavaa, että asukkaat hävittävät tonttiansa läheisyyteen pihoilta levinneet vieraslajit. Muussa tapauksessa vieraslajien hävittämiseen vaaditaan maanomistajan lupa. Heinolan kaupunki antaa vieraslajineuvontaa kaupungin mailla kasvavien vieraslajien vapaaehtoiseen torjumiseen.

Tunnista ja ilmoita vieraslajista

Kaupunki kerää torjuntatoimia varten tietoa **kaupungin omistamilla mailla** esiintyvistä vieraslajeista. Ilmoitus tulee tehdä Heinolan kaupungin palautepalvelun kautta.

Lisätietoa vieraslajeista löydät [täältä](#).

Kaupunki torjuu vieraslajeja

Kaupunki hävittää jättiputkiesiintymät, mutta kaikkien vieraslajien torjuntaan eivät kaupungin resurssit yksinään riitä. Vieraslajeja ja haittakasveja torjutaan Heinolassa kesäisin yhteistyössä asukkaiden kanssa. Kaupunki kuljettaa asukkaiden keräämät vieraslajit edelleen hävitettäväksi sekä tarjoaa työn tekemiseen hanskoja ja jättesäkkejä.

Huomioitavaa oman tontin läheisyydessä toimimisessa

Piha-alueita ei saa laajentaa rakentamalla kaupungin puolelle esim. maapenkereiden avulla. Jos nurmikko on luonnostaan levinnyt kaupungin puolelle, sen niittäminen on sallittua. Kompostoreiden ja muiden kiinteiden rakennelmien teko on kielletty. Polttopuukasat on laitettava omalle tontille.

Oman tontin rajojen ulkopuolella ei saa estää kulkua kaupungin maa-alueella, joka on tasapuolisesti kaikkien kaupunkilaisten käytössä. Esimerkiksi oman tontin ja rannan välissä olevaa, kaupungin omistamaa viherkaistaletta ei näin ollen saa aidata.

Jos on vuokrannut Heinolan kaupungilta venepaikan niin vuokraajalla on lupa raivata risukkoa/kaislikkoa vuokratun venepaikan välittömästä läheisyydestä.